

Praėjusį antradienį plikos liko rajono savivaldybės pastato koridorių ir kabinetų sienos. Tautodailininkė Aldona Biveinienė, pasak jos sūnaus Audrio, įsižeidusi, kad rajono savivaldybės rinkimų agitacijos dienomis vienas iš LDDP lyderių metė repliką, kam už juos be reikalo švaistyti pinigus, atsiėmė pagal sutartį čia šiek tiek ilgiau nei metus eksponuotus savo paveikslus. A. Biveinis dar pridūrė, kad už jų ekspoziciją niekas jokio užmokesčio nereikalavo. Kita vertus, mama nesanti tikra, ar naujoji rajono valdžia jos kūrinus sugebėtų išsaugoti.

Trumpai drūtai

Balandžio 6 d. Moterų partijos rajono skyriaus narės suorganizavo šv. Kazimiero vaikų globos namų auklėtiniams Atvelykių šventę. Moterys papasakojo apie kiaušinių dažymą, įvairius Velykų papročius, vaikams padovanojo daug kanceliariinių prekių. Atsidėkodami globotiniai viešnioms surengė koncertėlį ir įteikė pačių pagamintų suvenyrų.

Praėjusį šeštadienį Kupiškio kultūros namuose vyko respublikinio solistų ir vokalinio ansamblių konkurso "Sidabriniai balsai-97" Panevėžio apskrities turas. Vertinimo komisija geriausiais pripažino moterų duetą iš Biržų - V. Čerkienė ir D. Radvilienė bei Kupiškio muzikos mokyklos moterų vokalinį ansamblį, vadovaujamą R. Stankevičienės (*Jl matome Juozo KRAUJŪNO nuotraukoje*). Laureatai gegužės 17 d. dalyvaus respublikiniame šio konkurso ture, kuris vyks Vilniaus filharmonijos saleje.

Padėjo... bulvės

Daugelis tikriausiai girdėjo senąsias istorijas, kaip viena mergina iš Danijos, 20 metų sėdėjusi invalidų vežimėlyje, staiga stebuklingai išgijo nuo poliartrito. O buvo taip.

Alma Neksė gyveno kartu su motina. Nuo vaikystės jos kūnas buvo taip ligos suniokotas, kad dėl iškrypusio stuburo, deformuotų sąnarių mergina negalėjo pati vaikščioti. Išaušo diena, kai mergina neteko motinos. Ji prarado ne tik artimą žmogų, bet ir pagalbą. Juk Alma negalėjo net maisto pati pasigaminti. Vieną skaudžių bemiegių naktų ji staiga pajuto, kad žino, kaip pasveikti.

Gal tai ir atrodo neįtikėtina. Kaip žmogus, neturintis specialių žinių, gali rasti reikiamą gydymosi būdą? Bet tai jau kita tema, susijusi su intuicija, kurios net mokslas neįveikia. Žinoma, kad kritišką akimirką pradeda veikti genetiškai užkodota pasąmonės sritis, padedanti organizmui aktyviai gintis.

Taigi Alma Neksė staiga suprato, kad jai reikia valgyti... neluptas virtas bulves. Gerai išvirtas daržoves reikia sutrinti su lupenomis, ir per dieną šią skystoką košelę suvalgyti. Po kelių dienų Alma pajuto, kad rankų ir kojų sąnariai nebe tokie sukaustyti. Po truputį ėmė judėti. Kai mergina visiškai pasveiko, nusprendė padėti kitiems. Įstojo į medicinos institutą, tapo gydytoja. Dirbo privačioje klinikoje.

Užsienio spauda rašė apie tolesnį jos gyvenimą. Pavyzdžiui, būdama garbaus amžiaus, ji gerai jautėsi, buvo liekna ir judri.

O kaip gydytojai vertina paprastos merginos atskleistą virtų bulvių poveikį? Lupenose rasta medžiagų, teigiamai veikiančių žmogaus organizmą, pavyzdžiui, sergant tachikardija, sąnarių ligomis.

Žinomi gydytojai, vertinantys netradicinius gydymo metodus, siūlo virtas su lupenomis bulves valgyti ir sergant alergija. Jei skau-

mą. Lupant bulves kartu su viršutiniu sluoksniu pašalinamos ir vertingiausios medžiagos. Naujausių tyrimų duomenimis, maistas yra geriau pasisavinamas, jei valgio ir skrandžio sulčių fermentai veikia drauge. Jei viršutinis sluoksniu nupjauamas, bulvės sunkiau pasisavinamos, sutrinka maistingųjų medžiagų virškinimas, o krakmolo grūdai patenka į organizmo vidų. Dėl to padidėja aterosklerozės tikimybė. Pavyzdžiui, dėl šios priežasties vegetarai (bulvės - mėgstamiausias jų valgis) kartais suserga skleroze.

Kol kas mes kalbėjome tik apie gydymąsias bulvių savybes. Bet tikriausiai ne visi žino, kad senovės kinų vaistinių žolių žinyne bulvės priskirtos prie nuodingųjų augalų. Žinoma, kad priklausomai nuo metų laiko ir laikymo sąlygų bulvės gali būti tiek gydomoji, tiek nuodinga daržovė. Jei pavasarį bulvės sudygsta, pajuosta, suvysta ir tampa lyg "mulinos", jų nebevertuota. Sudygusiose bulvėse atsiranda salonino - lėto poveikio nuodų. Kasdien vartojantys net ir po mažai šių nuodų suaugusieji ir ypač nusilpę per žiemą vaikai ima negaluoti. Ne išėitis ir storiui tokias bulves lupti - kaip minėjome anksčiau, tuomet sutrinka šakniagumbio fermentų pusiausvyrą.

"Lietuvos sveikata",
1997 m. Nr. 3

SVEIKATA

da pilvą, reikia parą nieko nevalgyti, tik gerti bulvių sultis po ketvirtį stiklinės 3-4 kartus per dieną.

Jei skundžiatės sąnarių skausmais (sergate artritu), gali padėti paprastas liaudies receptas: du kartus per dieną paruoškite kontrastines vones rankoms ir kojoms. Ištrpinkite porą šaukštų karčiosios druskos šiltame vandenyje, suvilgykite tirpalu rankšluostį ir prišikite skaudamus sąnarius. Būtina per dieną išgerti po stiklinę bulvių nuoviro prieš valgį (šias daržoves reikia virti neluptas).

Grįžkime prie bulvių tyrimų. Spėjama, kad po odelės esantys fermentai teigiamai veikia organiz-

Ar taps Kupiškis aukštos kultūros miestu?

Prieš savivaldybių rinkimus besigilinant į įvairių partijų programas, sužavėjo mane viena Tėvynės sąjungos ateities veiklos nuostata - "padaryti Kupiškį pavyzdingu aukštos kultūros miestu". Tai nors ir sunkiai įgyvendinamas, bet tikrai gražus tikslas. Norisi tikėti, jog jis nesvetimas ir daugeliui rajono bei miesto žmonių. Manau, visiems būtų smagu matyti savo miestą tokį, kad galėtų juo džiaugtis, didžiulis prieš kitus, kuriame malonu būtų gyventi tau ir tavo vaikams.

Tačiau šio gražaus tikslo nepasieks jokia partija, jokia valdžia, jeigu to nenorėsime mes, rajono ir miesto gyventojai, jeigu nedalyvausime šiame darbe.

Aukštos kultūros miestas - tai ne tik švarios, gražios gatvės, gėlynai, trykštantys fontanai, bet, svarbiausia, aukštos kultūros žmonės, kurie nuoširdžiai myli savo miestą, nesavanaudiškai dirba jo labui. Tai ne tik išorinė kultūra, bet ir turtingas žmonių dvasinis pasaulis. Šiandien labai daug kalbame apie demokratiją. Yra žmonių, kurie galvoja, jog demokratija - tai galimybė nevaržomai kalbėti ir elgtis, kaip tik tau patinka. Tokia demokratijos samprata dažnai mėgaujasi dviveidžiai ir nesąžiningi žmonės.

Juk demokratija - tai pirmiausia tolerancija, sugebėjimas gerbti ir suprasti kitą žmogų, tai vidinė savitvarda, mokėjimas gyventi ir dirbti ne tik savo, bet ir kitų gerovei.

Priešrinkiminė agitacinė kampanija parodė, kiek daug dar mums neapykantos, dviveidiškumo, piktos valios. Kiek buvo išlieta purvo, melo, nepakantumo. Koks nemalonus piktavališkas knaisiojimas asmeniniame žmonių gyvenime, at-

kaklus ieškojimas dėmių ir dėmelių, nieko bendra neturinčių su žmogaus darbu ir visuomenine veikla. Ar tai demokratijos ir kultūros požymiai? Kam nuo to pasidarė geriau? Ar negalėjo ir rinkimų agitacija būti garbinga ir kultūringa? Kodėl nebe mokame džiaugtis gerais žmonėmis, gražiais jų darbais, o visur ieškome tik blogio?

Daugelis pasiilgome santarvės, ramybės, sąžiningumo žodžiuose ir darbuose. Pabandykime nuslopinti savyje pyktį, pavydą, įtarumą ir mums patiems pasidarys gyventi šviesiau ir ramiau. Tą energiją, kurią išievojame blogiui, panaudokime gražiui ir gėriui kurti.

Siekiant užsibrėžto tikslo, jau nemaža padaryta: gražėja miestas, pavyzdinai sutvarkyta kapinių - visų mūsų amžino poilsio vietos - aplinka, buvusi apleista senųjų kareivinių teritorija tampa patrauklia poilsio zona, planingai tvarkomos Kupiškio marių pakrantės.

Tik ar mokame džiaugtis tuo, kas jau padaryta, ar saugome grožį ir tvarką?

Vieni pirmųjų iš nedaugelio rajonų maloniai stebimės savo televizijos studijos laidomis. Ar tai nėra pirmi žingsniai į aukštą kultūrą?

Nuo seno kupiškėnai garsėja meile savo gimtajam kraštui, senomis tradicijomis. Kupiškio žemė išaugino tiek daug žymių žmonių, išgarsinusių savo kraštą. Tikėkimės, kad kupiškėniškas patriotizmas neišblės ir šiuo nelengvu laikmečiu. Tik nuo mūsų visų, o ypač jaunimo, bendrų ir didelių pastangų priklausys, ar taps Kupiškis pavyzdingu aukštos kultūros miestu.

Mokytoja
Aldona GALINIENĖ

Klestintis ūkininkas - mūsų ateitis

Jurgis Chlevickas - agrarinių mokslų daktaras, pastaruosius 15 metų dirbęs Radviliškio žemės ūkio bandymų stoties direktoriumi, dabar ūkininkauja mūsų rajone. Morkūniškyje yra atsiėmęs senelio ūkį. Turi 50 ha ariamos žemės. Gauna gana gerus derlius. Susitikęs su žurnaliste, buvo labiau linkęs kalbėti ne apie save, o apskritai apie kaimo ir ūkininkų ateitį.

Pasak J. Chlevicko, šiuo metu kaimas pergyvena didelę krizę laikotarpiu. Dėl ekonominių sąlygų vienai po kitos bankrutuojant žemės ūkio bendrovėms, žmonės netenka darbo. Pradėti ūkininkauti savarankiškai irgi be galo sunku. Tačiau dabar ūkininkavimas atsiimtoje savo arba išpirktoje iš valstybės ar kitų savininkų žemėje - vienintelė perspektyva kaimo žmogui. Norint, kad taip būtų, valstybė turi pradedančius ūkininkus

paremti palankiais kreditais technikai, trąšoms ir panašioms dalykams įsigyti. Kito kelio nėra. Kuo daugiau bus pagaminama žemės ūkio produkcijos, tuo labiau kils perdirbamoji pramonė, gerės gyventojų apsirūpinimas pigiais produktais. J. Chlevickas nesutinka su sakantais, kad valstybei nebėda naudingas maisto produktų perteklius. Pavyzdžiui, Danija gamina 10 kartų daugiau negu pati suvartoja. Olandija 90 proc. maisto produktų eksportuoja. Tačiau, kad daug gaminti būtų naudinga, reikia valstybės subsidijų. Dabar niekaip neištrūkstame iš užburto rato: ne visa žemės ūkio produkcija superkama, tos kainos vartotojams darosi nebeįkandamos. Pasak J. Chlevicko, nesuperkama, nes niekas rimtai neužiima žemės ūkio

Klestintis ūkininkas - mūsų ateitis

• Atkelta iš 1 psl. •
produkcijos eksportu, jo nesubsidiuoja. Šiuo metu šaukiama, kad 8 mln. kg mėsos atsargų yra sukaupta šaldytuvuose. Tai juokingas kiekis! Padalijus jį kiekvienam Lietuvos gyventojui, tektų po 2 kg mėsos. Argi tai atsargos?! Taip teisintis gali tik nevykę verslininkai, neįstengiantys tokio kiekio mėsos realizuoti. Taip stabdoma gamyba ir tuo pačiu žlugdomas ūkininkas. Blogai ir pajėgioms žemės ūkio bendrovėms.

J. Chlevickas mano, kad dabar Lietuvos kaime turi vyrėti nedideli šeimos ūkiai. Dirbtinai nereikėtų skatinti didelių žemvaldžių. Nūnai žmonės, turintys technikos, dažnai ima daugiau žemės, nes nenori, kad ji dirvonuotų. Visiems norintiems kaimiečiams turi būti sudarytos sąlygos dirbti žemę.

Ūkiai stambėti turėtų natūraliai, kai atsiras daugiau apmokamo darbo pramonėje. Kaime, anot J. Chlevicko, labai daug gerų ir darbščių žmonių. Bėda tik, kad neretai jiems stinga žemės ūkio žinių, be kurių neįmanoma gauti gerų derlių, užauginti produktyvių gyvulių. Jo nuomone, kiekvienoje seniūnijoje turi būti konsultavimo tarnybos, glaudžiai bendradarbiaujančios su vietos ūkininkais, rodančios konkretų pavyzdį. Visame pasaulyje yra panaši sistema. Savotiškai konsultantu savo kaimynams ir jis pats dabar esąs. Negali jiems patarimų, duoda sėklų, trąšų. Atsiskaityti už tai susitariama, kai ūkininkas gaus derlių. Kol kas nė vienas kaimynas neapvykęs.

Kiekviename kaime rasime ūkininkaujantį buvusį agronomą ar zootechniką. Šie žmonės galėtų tapti etatiniais savo kaimynų konsultantais. Nesvarbu žemės ūkio rūmai ar ministerija tai padėtų padaryti. Kol žmonės

patys savaimė mokysis, bus ilgas procesas ir neišvengiami nuostoliai. Dabar rajonuose esančios žemės ūkio konsultavimo tarnybos be savo atstovų vietose neįstengs visų apmokyti.

J. Chlevicko įsitikinimu, mes galim 2-3 kartus daugiau žemės ūkio produkcijos gaminti be ypatingų pastangų. Šiuo metu esantis absurdiškas kainų skirtumas naudingas tik perdirbamajai pramonei, o ne ūkininkui. Pavyzdžiui, nenormalūs pieno įkainiai (ūkininkas 1 litrą pieno parodo maždaug už 50 ct, o vartotojas jau perka už 2 Lt).

Nesubsidijuodami žemės ūkio produkcijos eksporto, visiškai sužlugdome didžiulias jos perdirbimo įmones. Antai 12 proc. pajėgumu dabar tedirba mėsos kombinatai. Turim pasiekti, kad visu pajėgumu dirbtų didžiosios maisto pramonės įmonės. Didėjant gamybai - mažės jos savikaina. Pramonė turi užsiimti perdirbimu, o ūkininkas auginti, tiekti jai žaliavą. Anot J. Chlevicko, jis nepalankiai žiūri į smulkias tokios rūšies įmones. Tačiau jam norisi būti optimistu ir tikėti, kad Lietuvoje beveik pusė milijono šeimų, gyvenančių kaime, galės ūkininkauti, suklestės žemės ūkis, bus išauginami geri derliai, daug primelžiama pieno ir priauginama gyvulių. Kur kas daugiau nei 1990 metais. Tam yra visos sąlygos. Tereikia, kad žemdirbį paremtų ir suprastų Vyriausybė, garantuodama geras supirkimo kainas ir išsprendama eksporto problema. Be šito Lietuva nesuklestės. Mažinti žemės ūkio gamybos negalima - būtų pražūtis, nes pramonė neturėtų ko perdirbti, išgalėtų visuotinis skurdas, miestas negautų pilnaverčio maisto.

Judita GIEDRYTĖ
Iuozo KRAUJŪNO nuotr.
Jurgis Chlevickas.

Moksleivių atostogų dienomis

Ukmergėje vyko Lietuvos moksleivių rašinių konkurso "Santarvė. Tolerancija. Meilė" baigiamasis renginys, į kurį buvo pakviesti 8 rajono moksleiviai: Andriejus Ribakovas, Jurgita Petkūnaitė, Giedrė Gronskytė iš Subačiaus vidurinės mokyklos, Renata Minkevičiūtė, Miglė Savukaitė, Viktorija Sankauskaitė (Kupiškio P. Matulionio vidurinė mokykla), šimonietės Vilma Zulonaitė ir Ingrida Gribauskaitė bei konkursui šiuos mokinius parengusios lietuvių kalbos ir literatūros mokytojos Regina Urbonienė, Danutė Čepelienė, Jolanta Kireilytė, Danutė Petrušienė, Zita Navarskaitė, Milda Kalvelienė ir Renata Misiūnienė.

Renginį organizavo Lietuvos santarvės fondas kartu su Švietimo ir mokslo ministerija. Jame dalyvavo šalies prezidentas Algirdas Brazauskas, rašytojai Justinas Marcinkevičius, Vytautas Bubnys, filosofas Arvydas Juozaitis.

Rajono buitės darbų mokytojos, vadovaujamos metodinio ratelio pirmininkės Palmiros Žilinskienės, viešėjo Pasvalio specialiojoje ir 2-ojoje vidurinėje mokyklose, kur vyko Anykščių, Kupiškio ir vietos darbų mokytojų seminaras "Darbų mokyimo efektyvumo keliai". Specialiojoje mokykloje mokytojos susipažino su kilimėlių paroda (čia kilimėlius audžia vien berniukai), su

kilimėlių gamyba, domėjosi mokyklos ryšiais su užsieniu. 2-ojoje vidurinėje mokykloje apžiūrėjo rajono moksleivių buitės darbų parodą "Madų šou". Mokiniai demonstravo, ką patys pasisiuva, kaip galima apsiengti iš atliekų. Madų šou buvo perpintas pramoginiais šokiais. Mokytojos išvydo ir šukuosenų parodą. Jas sugalvojo ir pademonstravo patys mokiniai.

Panevėžio apskrities viršininko administracijos švietimo skyrius surengė integruotą lietuvių kalbos ir geografijos olimpiadą, kurioje dalyvavo šešių rajono moksleivių komanda iš keturių ugdymo įstaigų - Alizavos, Šimonių, Kupiškio 1-osios bei Kupiškio P. Matulionio vidurinių mokyklų: Inga Striukytė, Vilma Zulonaitė, Laura Deveikytė, Aurika Janulytė, Agila Narbutaitė ir Giedrė Bimbaitė. Vertinimo komisijoje dirbo ir kupiškėnės mokytojos Rita Čereškienė bei Renata Misiūnienė.

Balandžio 2-4 dienomis Vilniuje vyko pedagogų konferencija "Lietuvos mokyklos patirtis ir perspektyvos". Tarp 25 Panevėžio apskrities mokytojų šioje Lietuvos mokyklos 600 metų jubiliejui skirtoje konferencijoje buvo ir mūsų rajono atstovai.

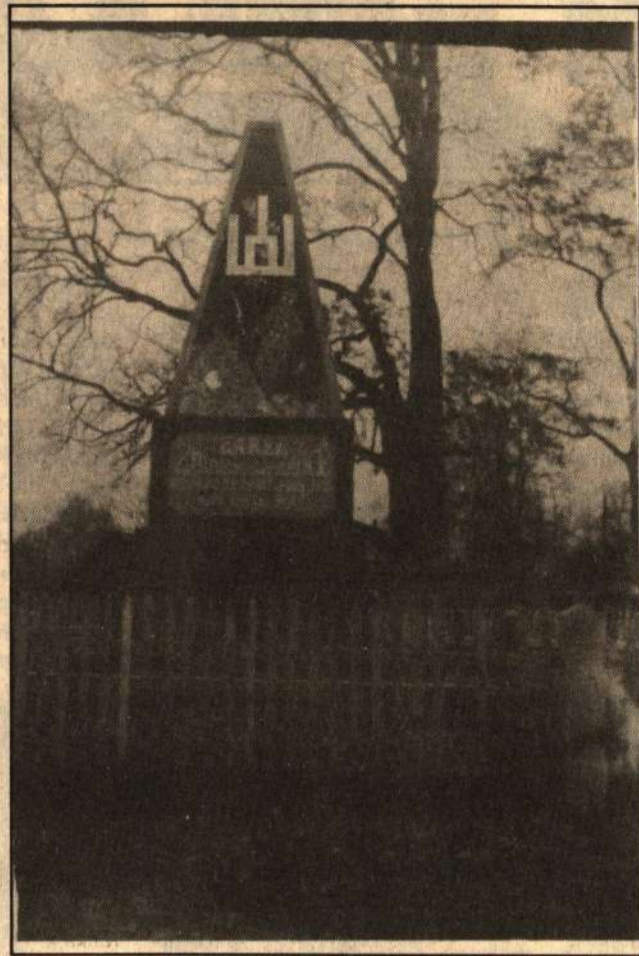
Elvyra ŠEPETIENĖ
Rajono savivaldybės kultūros
ir švietimo skyriaus vyr.
specialistė

ATMINTIS

Reikia lėšų šaulių paminklui atstatyti

V Pokario metais okupacinė valdžia ir jos parankiniai visomis išgalėmis stengėsi sunaikinti bet kokį Lietuvos nepriklausomybę simbolizuojantį atminties ženklą. Tuomet buvo nugriautas ir Šimonių miestelyje tarpukario metais pastatytas dailus paminklas šauliams (jo atvaizdą spausdiname).

Šiomet šimoniečiai jį vėl pasiryžę atstatyti. Jau parengtas projektas, belieka pradėti darbus. Tačiau tam vien tik entuziazmo ir gerų norų neužtenka. Reikia ir lėšų. Todėl paminklo atstatymo iniciatoriai labai nuoširdžiai prašo gyventojus finansiskai paremti šį kilnų jų sumanymą. Kas kiek gali paaukoti pinigų, juos maloniai kviečiame pervesti į

paminklui atstatyti adarytą sąskaitą Nr. 142240, kodas 260101434 Žemės ūkio banko Kupiškio skyriuje. Aukos taip pat priimamos visose rajono seniūnijose.

Viliamės, kad į šį kvietimą atsilies ne tik vietos gyventojai, bet ir kituose Lietuvos miestuose, rajonuose bei užsienyje gyvenantys šimoniečiai, dabartiniai ir buvę Šaulių sąjungos, kitų patriotinių organizacijų nariai, rajono verslininkai, visi geros valios kupiškėnai. Paremdami šią idėją, įvykdysime pareigą Tėvynei, nes tauta, praradusi atmintį, pasmerkta žūti.

Dainius
BARDAUSKAS
Šimonių seniūnas

MEILĖ ŠAUKIA EITI KARTU

Savo gyvenime esu sutikusi pagarbos ir meilės vertą vyrą, bet neteko sutikti moters, į kurią norėčiau lygiuotis. Vis dėlto šiame straipsnyje išdėstytos mano mintys rodyt šališkumą savo lyties atstovams. Bet tegul skaitytojas nemano, kad šis rašinys skirtas vyrams nuvertinti. Aš pripažįstu jų išskirtinumą: galia, jėga, trauka, išmintį ir sugebėjimus. Žinoma tuo atveju, jeigu vyro protas vertas pagarbos. Tačiau yra daug klausimų, kuriuos sprendžiant solidarizuojasi su moterimis. Nors, pavyzdžiui, į Moterų partiją žiūriu skeptiškai. Absurdiška lyties pagrindu kurti partiją. Partija rodo žmogaus (tiek vyro, tiek ir moters) ideologinę liniją ir pažiūras. Na bet tiek to. Išankstinė, nepatiktinta nuostata gali būti ir klaidinga. Laikui bėgant, daug kas keičiasi.

Keitėsi ir moterų padėtis visuomenėje. Išstisus šimtmečius moters veikla apsiribojo tik namų ruoša, vaikų gimdymu ir auklėjimu. Be abejo, neketinu neigti moters pašaukimo - motinstybes. Tai - jos esmė. Išsižadėjusi ar netekusi šios prigimtinės teisės, moteris negali būti laiminga. Tačiau ir realizuodama ją, daug ko netenka. Moteris nėra sutverta tik genetiškai giminei pratesti ir rūpintis savo atžalomis išlikimu. Ji nėra patelė, kuri gimdo ir maitina vaikus, už šį triūsą, kaip kompensacija, gaudama gėlele Motinos dienos ar Kovo 8-osios progą. Kiekviena motina privalėtų turėti garantijas į minimalias sąlygas turinčiam ir pilnaverčiam gyvenimui. Ir tokias pat sąlygas suteikti savo vaikui. Ką ji gali duoti vaikams, kai sunki našta slegia jos pečius, kuomet kasdienės grumtynės dėl išlikimo alina ir nužmogina? Ir tuo labiau kada suvokia, jog pasaulyje daugiau žinių ir lėšų skiriama žmogaus naikinimui, o ne užauginimui. Kiekviena dar pamąsto apie šio pašaukimo didybę ir vertę. Gal tai tėra tik simbolinis motinstybes išaukštinimas?

Dievo kūrė moterį vyrui kaip draugę ir pagalbininkę gyvenimo kelyje. Ne antrą Adomą sukūrė Dievas. Atrodo, viskas aišku ir paprasta. Tačiau net ir tokie genialūs protai, kaip Aristotelis, šv. Augustinas, Tomas Akvinietis, negalėjo priimti moters kaip tokio

Dievo kūrinio. Nors vis dėlto pirmieji tam tikri teigiami pokyčiai, lemiantys moterų vaidmenį visuomenėje, įvyko krikščionybės dėka. Tikriausiai todėl ir šiuolaikinių vyrų bažnyčioje matyti vos vienas kitas - kaip grybų. Tikriausiai jie pyksta ant bažnyčios, nes mano, kad šiai dalis kaltės tenka dėl jų sumenkėjusio prioriteto moters atžvilgiu. Dabartinis popiežius stengiasi, kad moteris nebūtų nuvertinta. Galia, daugelis nenori to suprasti ir pripažinti. Jo enciklika "Gyvybės evangelija" susilaukė pasaulinės kritikos. Net ir kai kurios moters ją vertina nepalankiai. Bažnyčia turbūt yra vienintelė institucija, nesiekianti moters pažeminti ir išnaudoti. Jeigu ji šneka

svarbu, kad kiekviena "leva suvoktų savo kūno sakralumą", kad žinotų ir nepamirštų, jog "ji skirta Adomo išgelbėjimui, o ne žaidimams". Tačiau "tikrasis žmogus, - rašo V. Solovjovas, - su visa idealaus asmens pilnatve negali būti tik vyras arba tik moteris, o turi būti aukščiausia dviejų vienybė". Deja, ne tik filosofai, bet ir man, o tikriausiai ir daugeliui kitų atrodo, kad šis "pilnutinis žmogus, įkūnijantis laisvą vyriškojo ir moteriškojo pradų vienybę su savo išsaugotomis asmeninėmis savybėmis" tėra tik ateities vizija.

Tą teigia mūsų gyvenimas. Daug metų laikytasi nuostatos, kad vyras - tai aukštesnė būtybė, prilygstanti dievam, o moteris - "visų blogybių ir ydų indas", darkantis pasaulio harmoniją, dar tebetūno ne tik Mahometą garbinančiose tautose. Lietuvių šeimoje moteris patiria daug fizinio smurto, brutalaus jėgos, pažeminimo ir neteisėybės. Savo akimis mačiau moterį vyro "auklėtą" diržo sagtimi. Jos kūne nebebuvo likę baltos dėmės. Ne vienai su mažais vaikais esu suteikiusi nakvynę, kad pasislėptų nuo apgirtusio ir sužvėrėjusio vyro. Pasišnekėjusi su moterimis, sužinau ir apie kitus nežmoniškumus mylimųjų "meilės" proveržius, įskaitant ir seksualinį išnaudojimą.

Galbūt pagrindinė smurto prieš moterį priežastis yra girtavimas. Moters kova su šia blygybe yra pati beviltiškiausia ir ji visada pralaimi. Išsiskyrusi išvengia pažeminimų, tačiau praranda bet kokią moralinę ir materialinę paramą, nors dažnai, žinoma, ji jos ir taip neturėjo. Pas mus dar nėra sukurtos tokios institucijos, kuri apgintų vaiką ir motiną. Išsiskyręs vyras daugiausia "nusiplauna" nuo bet kokios paramos buvusiai šeimai. Moteris viena turi nešti našta, nesvarbu, kiek vaikų beturėtų. Ne kartą teko užtikti spaudoje straipsnelių apie našles, jų klubus ir paramą vienos kitai. Valdžia, atrodo, irgi suteikia pensiją, netekus maitintojo. Tačiau dar niekur nemačiau parašyta, kad išsiskyrusi moteris viešai dėstytų savo bėdas, reikštų kokias nors pretenzijas. Sulau-

PUBLICISTINĖS PASTABOS

Dievo balsu, turėtume įsiklausyti ir išgirsti šį balsą savo pačių labui.

Šiandienos pasaulyje dviejų žmonių meilė yra praradusi aukščiausiąją jungtį, paremtą Dievo autoritetu. Mažai yra šeimų, kur klestėtų abipusė pagarba ir meilė tarp sutuoktinių. Daug kur vyrų vieno asmens pajungimas kitam. Nors meilė yra savęs dovanojimas kitam, bet mes labiau įpratę imti. Dar blogiau - reikalauji ar net atimti. Į kita žiūrime ne kaip į asmenybę su savo troškimais ir pomėgiais, o kaip į daiktą, kurį stengiamės užvaldyti ir pasisavinti. Tolerancijos stoka ir vartotojiškas požiūris į viską, kas mus supa, nepajėgia įveikti partnerių skirtingumo. O jų vienybė pasireiškia net tuo, kad moteris vienodai lygiai su vyrų kilnoja stikliuką. Klysta moteris ir tada, kai savo aprangą ir elgseną pažadinusi vyro biologinius instinktus mano, kad įgijo jo meilę ir pelnę pagarbą. Akademikė gydytoja psichiatrė Vanda Pultavska savo pranešime "Moters atsakomybė už pasaulio likimą" rašo: "Moteriškumas - tai užduotis, tai nuolatinė kova su savimi pačia, aktyvus siekis suvaldyti savyje ir Adome naikinamus mechanizmus". Popiežiškosios Šeimoms Tarybos narė pabrėžia, kaip

Meilė šaukia eiti kartu

• Atkelta iš 1 psl. •

Žiusi Kristaus priesaiką: "Ką Dievas sujungė, žmogus teneperskiria" (Mt 19,6), matyt, jaučiasi didžiausia nusidėjėle. Bažnyčia nepripažįsta skrybų. Moteris, nesugebėjusi įtikti vyrui, nepanorusi ar pristigusi jėgų savo principingumą aukoti vardan laikinos šventos ramybės, praranda Dievo meilę ir amžinojo gyvenimo viltį. Jos vienos rūpestis - kuo apginti ir pavalgydinti vaikus, jos berniagės naktys prie sergančio lovelės, jos išgyvenimai, krečiant vaikai išdaigas ar nusikalstant, ir pastangos išauginti gerą žmogų - nejaugi to per maža Viešpačiui? Todėl kai kurios moterys tą našta ir priedo dar girtą vyrą ant savo gležnų pečių tempa visą gyvenimą. Savo aukojimąsi pagrindžia noru išsaugoti vaikui tėvą. Nesvarbu kokį - buką, girtą, žiaurų, neištikimą... Tėvas, praradęs autoritetą, visomis išgalėmis stengiasi jį atstatyti. Ir "atstato" - komandomis, prievarta, tironija ar despotizmu. Žinoma, mielai aš pripažįčiau vyro autoritetą ir atiduodčiau jam tą pranašumą, kurį jis, o ne abu kartu su moterimi, mano gavęs iš Kūrėjo, jeigu jis deramai tai reprezentuotų. Tačiau tas vyro dieviškumas jau išsityręs. Išgėrus "velnio lašelių", jis virsta šėtonišku.

Nagrinėjant šį klausimą, vėl norisi grįžti į pačią pradžią. Toji pradžia - meilė. Ji yra tas pamatas, ant kurio statoma kiekviena šeima. Lietuvoje nuotakas nei grobiamos, nei parduodamos. Tad kodėl ši savanoriška, meile paremta dviejų žmonių sąjunga taip greit išyra? Gal meilė mūsų tiera tik substancija, mokslininkų išreiškiamą chemine formule, kai įsijūlėlių smegenys gamina feniletilaminą?

"Meilė - tai tikėjimas", - kažkada pasakė gyvenime sutiktas žmogus. Pagalvojau, tikriausiai tas tikėjimas, kuris, pasak V. Solovjovo, "žino tai, ko viliamės, atskleidžia tai, kas neregima". Kuris perkelia kita į dieviškąją sritį ir šaukia eiti kartu. O tai negali būti tuščia ir laikina. Tai amžina, tikra ir be ribų.

Jonė EIGINDAITĖ
Kupiškis

ATSITIKIMAS

Nusiğandus kitaip atrodo

Tarpukario laikais Migonių kaimo jaunimas vakaruškas dažnai rengdavo Petro Gabrėno namuose. Vienąsyk, iš jų grįžtant namo, merginoms pasirodė, kad ant kapelių keturios panelės su blizgančiomis skrybėlaitėmis šoka. Jos labai nusigando, pasuko atgalios ir šią žinią pranešė likusiems vakarušnikams. Bernai nuėjo pažiūrėti. Pamatė po kapelius besitrinanti... arklį. Kapeliai buvo neaptverti. Jis čia pakliuvęs, matyt, voliojosi, o mėnesioje blizgančios pasagos atrodė lyg judančių žmonių siluetai.

Kai žmogų apima išgąstis, neretai ir katina vilku palaiko. O ypač dar tamsoje.

Aldona STROLIENĖ
Migonys

Parduodami aklimatizuoti
graikiški riešutmedžiai,
ružiai, kviečiai, miežiai
ir obuoliai - pigiau nei turėje.
Tel. 51-271.

Spaudos atgarsiai Kritika - kaip nuo žąsies vanduo...

Dar prisimename anuos "gerus" laikus, kai spauda buvo visai pavaržoma, komunistų partijos funkcionierių akylai sekama ir kontroliuojama. Pateikus kritinį straipsnį, laikraščio redaktorius lėkdavo į partijos komitetą gauti "palaiminimo". Liūdnai pagarsėjęs didžiausias visų galų žinovas ir mokovas to komiteto pirmasis sekretorius kartais redaktorių taip "pamokydavo", kad tas vargšas, amo netekęs, atsigaudavo tik po kelių dienų. Gerai, kad negrįžtamai tie laikai jau nuėjo į praeitį.

Atkūrus Lietuvos nepriklausomybę ir papūtus demokratijos vėjams, atsigavo ir spauda. Šiandien redaktoriams nebereikia ieškoti leidimų ir derinimų. Periodiniai spaudos leidiniai, reikalui esant, kritikuoja bet kokio rango valdininkus, viršininkus, nebekalbant jau apie visus kitus. Ir tai demokratijos sąlygomis yra normalu. Juk taip elgiasi visos pažangios pasaulis. Redakcijos nebereikalauja biurokratiškos atsakymų, kas padaryta šalinant spaudoje paskelbtus trūkumus.

Tačiau dar atsiranda įvairaus plauko viršininkėlių, kurie mąsto maždaug taip: "Aha, jeigu jau redakcijos nebeprašo atsakymų į kritinius straipsnius, vadinasi, aš galiu daryti, kaip man patinka. Tiksliau - nieko nedaryti, o į laikraščio publikacijose keliamus trūkumus paprasčiausiai nusišpajauti. Tegu jie sau rašo, jeigu laiko ir popieriaus turi". Taip galvojančių pareigūnų pagrindinis ir vienintelis uždavinys - išsiaiškinti, kas gi išdrįso kelti viešumon jo didenybės va-

dovavimo trūkumus. Pradedami įtarinėti ne tik šiuo metu dirbantys savoj kolektivo, bet ir buvę darbuotojai. O čia kaip tik laiku į "pagalbą" darbavimui pristato padlaižiai ir pataikautojai, kurie pasirengę bet kada jam gulti po kojomis vietoj kilimėlio. Tada visa ugnis nukreipiama tariamo kritikuotojo adresu, užuot būtų imamasi šalinti spaudoje nurodytas negeroves. Ir galiausiai jos virsta muilo burbulu. Netikite?

Štai tik kelėtas pavyzdžių. Dar praėjusių metų rugsėjo mėnesį 36-ajame "Atgavos" numeryje buvo išspausdinta Vytauto Macijausko replika "TSKP šmėkla... Kupiškyje", kurioje kritikuota UAB "Rivilda" už jos mechaninėse dirbtuvėse tebesantį sovietinį šūki. Šių metų sausio 25 d. tame pačiame laikraštyje (Nr. 7) Algirdo Masio publikacijoje "Uždraudė įvažiuoti... saviesiems" už netinkamą kelio ženklų išdėstymą, įvažiuojant į žinybines teritorijas, kritinių pastabų buvo pareikšta Panevėžio visuomenės sveikatos centro Kupiškio filialui, UAB "Katanas", AB "Kupiškio agrochemija" ir miesto Taiko gatvės 5-ojo namo gyventojų bendrijai. Tačiau tenka apgaleistauti, kad minėtų organizacijų garbūs vadovai, išskyrus agrochemikus, net rankos mažojo pirštelio nepajudino, šalinant iškelus trūkumus. Štai ką reiškia it ožio užsispyrimas. Ką gi, matyt, reikės tai pakartoti viename iš Respublikos dienraščių. Gal tada prabus užkietėjusi kai kurių vadovų sąžinė.

Feliksas KRISTOPAITIS

Renginiai

Skapiškio teatras - į "Pienių vyno" festivalį

Skapiškėnai vaidina K. Vįjūno komediją "Bobutės susipyko".
Juozo KRAUJŪNO nuotr.

Radviliškyje balandžio 5-6 dienomis vyko antroji Kaimo teatrų šventė "Pastogė-97". Dalyvavo 10 regioninėse apžiūrose geriausiai pasirodžiusių spektaklių. Tarp jų buvo ir Skapiškio mėgėjų teatras, vadovaujamas Vitos Bačanskienės. Pasak jo vadovės, šventėje buvo atrinkti teatrai į birželio 12-15 dienomis Skapiškio kultūros rūmuose vyksiantį pirmąjį Baltijos ir Šiaurės šalių kaimo teatrų festivalį "Pienių vynas".

Skapiškėnai jame dalyvaus be konkurencijos - ne todėl, kad bus festivalio šeiminkai, bet dėl geros ir nuoširdžios valdybos. Taip Radviliškyje įvertinta jų suvaidinta K. Vįjūno komedija "Bobutės susipyko".

Rima GUDONYTĖ

PARDUODAMAS
GERAS "DNIENPR"
MOTOCIKLAS.
KREIPTIS:
Tel. 52-963 arba 44-236.

† Staiga mirus Petru
JUODZEVIČIUI, nuoširdžiai
užjaučiame velionio žmoną,
sūnų, seserį ir artimuosius.
V. Račkaskas,
A. Petrulis

Aliutė Elena MARKEVIČIŪTĖ

NOTIGALA

Pilnatis pro suplyšusį stogą klijimo.
Kvepia pelkės drėgme tartum vynos girtuoklių.
Šliauzia šešėliai, prigludę prie žemės, iš juodo alksnyso.
Klausykis iš trečiojo kaimo tolumo šunio lojimo.

Draikos miglos skarmalai ant kupstų.
Žalsvi žiburėliai klajoja tarp kerėkšlių pušelių -
Kadise gyvenusių laumių baikščios ir liūdno akys
leško kas naktį savo senųjų takų.

Giliai po samanų klodais guli seni ažuolynai,
Visi iki vieno galvas atgręžę į saulės tekėjimą.
Dvylika ežerų mėnesieną per naktį skandina.
Kokie bokštai, bažnyčios ar miestai dugne - vienas Dievas težino.

Įkrinta mėnuo pro suplyšusį stogą klijimo.
Ant kupstų apsiverčia spanguolės prieš aušros patekėjimą.
Seno briedžio ragai samanyje trūnija -
Laikas suglaudė drėgnus sparnus ir nurimo.

Kada ir ko (ne) važiuoti pas ministrę?

Pokalbis su Lietuvos Respublikos socialinės apsaugos
ir darbo ministre Irena DEGUTIENE.

- Gerbiamoji Ministre, pirmiausia būtų įdomu išgirsti Jūsų pačios išpūdžius iš savo prlimamojo, kuriame buvute susitikusi su interesantais jau du kartus. Ar išgirdote tai, ko tikėjotės - ar kas nors nustebino Jus, o gal net nulylė?

- Šie pirmieji du priėmimai paliko, sakyčiau, dvejopą išpūdį. Kad žmonės skūsis dėl skurdžių pensijų - aš tikėjau. Taip pat tikėjau, kad žmonės kaltins netobulą, jų nuomone, Skapiškio įstatymą ir siūlys jį pataisyti. Tačiau mane nustebino ir net sutrikdė tai, jog į priėmimą atvykę pensininkai skundėsi ne kad patys negali prasimaitinti iš savo pensijų, o kad iš savo pensijų negali pramaitinti savo suaugusių vaikų šeimos. Ir iš tiesų - jeigu dirba, tarkim, tik sūnus, o marti namie augina du ar daugiau vaikų - močiutės pensija tokiai šeimai per silpnas ramstis. Šit ir važiuoja močiutė "pas ministrę" prašyti kokio priedelio prie pensijos - ne sau, vaikams...

Akivaizdžiai susidūrus su tokiais atvejais, iš naujo susimąstai - o kam iš tiesų šiandien sunkiausia gyventi? Garsiausiai girdėti, žinoma, senelių aimanos, bet ar tikrai dėl to, kad jie labiausiai skursta? Manau, šiuo atžvilgiu "klausa", kaip ir emocijos, yra ne kriterijus; galų gale reikia imtis rimtų tyrimų ir išsiaiškinti, kokias kategorijas žmonių būtina skirti didžiausią dėmesį bei paramą. Ministerija jau įpareigojo Darbo ir socialinių tyrimų institutą pradėti šį darbą.

Kita aktuali problema, su kuria jau spėjau susidurti "akis į akį" - valstybės socialinio draudimo našlių ir našlaičių (maitintojo netekimo) pensija. Iš tiesų nelogiška, kad priėmus pensijų įstatymą, našliai ir našlės tarytum buvo padalyti į "tikrus" ir "netikrus": jeigu tavo sutuoktinis mirė 1995-ųjų metų sausio pirmąją - tau tenka pusė jo pensijos, o jei Naujųjų išvakarėse - įstatymiškai tu tarytum ir ne našlė, nes velionis visą savo pensiją "nusinešė į kapus", ir tu negausi nieko. Mes jau parengėme šio įstatymo pataisą, dabar projektas derinamas su kitomis ministerijomis, ir artimiausiu metu atiduosime jį svarstyti Vyriausybei. Projekte numatyta ištaisyti šią absurdišką našlių nelygybę: pensijas gautų visi našliai ir našlės, tik, žinoma, perpus mažesnes, nes pinigais iš dangaus nesninga - teks dalytis tuos pačius.

Atrodytų, įteisinti našlių lygybę šiuo atveju nebūtų sudėtinga. De-

ja! Jau buriasi draugėn seni viengungiai, kuriems savo ruožtu atrodė absurdiška, kad du žmonės, kartu gyvenę ir dvigubai daugiau turto užgyvenę, "remia" vienas kitą ir po mirties, t. y. našlys gauna dalį mirusiojo sutuoktinio pensijos, o vargšas vienišius, visą laiką pats vienas per gyvenimą yresis, ir senatvėje pats vienas turi per ligas, negalias kapanotis - kur teisybė?

Ir aš tikrai nežinau, ką atsakyti. Aš tik įsitikinau, kad jeigu atsiranda kokia grupė žmonių, kurią valstybė įsipareigoja remti, tai čia pat susiburia antra trečia ir dar nežinia kiek grupių, kurios taip pat REIKALAUJA paramos. Valstybė negali patenkinti visų norų ir visų išlaikyti, juk valstybė - tai ne ministrė, ne ministerija ir net ne Seimas, - tai visi žmonės, ir valstybės biudžetas turi tiek pinigų, kiek į jį sunėša "darbo bitės", dirbantieji, o jų, kaip aš esu jau anksčiau jums sakiusi, nėra net pusantro milijono. Beje, kaip tik praėjusią savaitę buvau Rygoje, susitikau su Latvijos ir Estijos socialinės apsaugos, darbo ir sveikatos ministrais. Nei Latvijoje, nei Estijoje visuomenė nesikirstoma į jokiais socialines grupes pensijoms gauti; šiose valstybėse nėra jokių kitokių pensijų, išskyrus senatvės ir invalidumo, - nei valstybinių, nei mokslininkų, nei kariūnų, nei Antrojo pasaulinio karo dalyvių ir taip toliau, nei, žinoma, našlių pensijų. Visi lygūs - ir tokie atveju nėra "lygesnių už lygus", vadinasi, nėra ir nuskriaustųjų. Gal taip iš tiesų geriausia? Kol kas aš nesiryžtu ir nenoriu atsakyti, - aš viena to negaliu spręsti. Bet galiu atsakyti į jūsų klausimo paskutinįjį dalį: ar kuo nenusivyliau.

Deja, taip. Pirmiausia nusivyliau... savo pačios patiklumu. Mane nenusunk sugraudinti, - rauda moteriškė "kruvinom ašarom", kad negalinti pragyventi, ir aš jai - pašalpa. O susisiekiu su savivaldybe paaiškėję, jog toji "varguolė" turi didelį namą, nemažą sklypą, du automobilius, du motociklus... Šitaip pamokyta, dabar darau - ir ateityje darysiu - kitaip: dėl kiekvieno lankytojo prašytojo pirmiausia aiškinsiuos su vietos savivaldybe ir tik tada spėsiu, ar žmogus tikrai nelaimėlis, ar paprasčiausiai, pasakyčiau, šantažuotojas, mėginantis spekuliuoti, kas be ko, sunkiausia mūsų valstybės socialine situacija.

- Gal galėtumėte konkrečiai pa-

• Nukelta | 4 psl. •

Kada ir ko (ne) važiuoti pas ministrę?

• Atkelta iš 3 psl. •

sakyti, kokiems atvejais dera kreiptis į Jūsų Prilimamą, o kada pakaktų "žemesnio lygio" - vietinių institucijų?

- Praktiškai visus klausimus, išskyrus pasiūlymus dėl įstatymų tobulinimo, reikia pirmiausia stengtis išsiaiškinti savo gyvenamoje vietoje - seniūnijoje, savivaldybėje ar "Sodros" skyriuose. Jeigu ten išsiaiškinti nepavyksta arba jeigu žmogus mano, kad jam neteisingai aiškinama arba kad net nenorima aiškinti - juk pasitaiko ir nesąžiningų darbuotojų - tada prašom atvykti pas mane. Teisybę surasti visada mielai padėsiu, bet apgadinėti sąvės - nebeleisiu. Nebepavyks.

- Būsimųjų interesantų labul prašyčiau priminti, kada Jūs priliminate lankytojus ir kaip į šiuos prilimimus patekti?

- Aš priimu du kartus per mėnesį - antrą ir paskutinį mėnesio penktadienį, nuo 10 iki 13 valandos. Užsirašyti reikia iš anksto paskambinus telefonu 65 15 48.

- O jeigu žmogus neturi telefono arba, tarkim, jam sunku įveikti psichologinį barjerą - kalbėtis "su valdžia" telefonu, ar gali jis "užsirašyti" į prilimimą laiškų?

- Be abejo. Jam bus taip pat laišku atsakyta ir paaiškinta, kada kur atvykti, - jeigu tame laiške žmogus

aiškiai išdėstys savo rūpestį. Padarna ministerijos specialistų, aš atsakau į kiekvieną man adresuotą laišką.

- O ar gali žmogus tikėtis būti prilimtas ministerijoje tiesiog "iš gatvės", be išankstinio pakvietimo? Juk pasitaiko visokų netikėtų situacijų, kai gali prireikti kokios paramos ar patarimo.

- Taip. Kiekvieną pravėrusį ministerijos duris pasitikęs Priimamojo skyriaus darbuotojas, jis išklausys jus ir pasakys, kur, į kokį skyrių jums kreiptis, net palydės į kabinetą.

- Dar vienas klausimas: Jūsų Prilimamasis - trečiame aukšte. O jeigu į prilimimą ateina invalidas, kuris nepajėgus užkopti į tokias aukštumas?

- Tada aš pati nusileidžiu pas jį žemyn.

- Dėkoju už pokalbį, bet už pažadą ir ateltyje "įsileisti" redakciją į savo Prilimamą ir supažindinti su jame aptartomis problemomis, kas būtų naudinga ne tik visiems mūsų skaitytojams, bet, manytume, ir ministerijai: juk problemos kartojasi, ir jų paaiškinkimas gal sumažintų potencialų interesantų srautą.

Kalbėjosi

Vanda ŠATKUVIENĖ

"Esu", 1997 m. Nr. 3

Žmones baudžia jų pačių blogis

Žmones labai nenori skaityti, studijuoti, gerbti ir vykdyti Dešimt Dievo Įsakymų - bendražmogiškų moralės normų, todėl jie stengiasi įvairiais būdais, įvairiomis išmonėmis apgauti Dievą. Karuose pergalės prašo, meldžiasi, garbina Dievą, kartodami jo vardą tūkstančius kartų be reikalo. Žmones klauso įvairių apsišaukėlių, jiems pataikauja, juos garbina, jiems meldžiasi, jiems aukoja pinigais, materialines vertybes, kad "dievukai" jiems padėtų.

Beviltiškos pastangos, niekam nepavyks apgauti Dievą. Neišgelbės nei įvairūs apsišaukėliai, nei jų garbinimai, nei pataikavimai, nei melas, nei šmeižtas, nei veidmainystė, nei gražios ateities vizijos, mirażai, haliucinacijos, nei tarpusavio rietenos ir žmogžudystės - niekas nepadės.

Iki tol, pakol žmones neims gerbti ir besąlygiškai vykdyti minėtų Dievo įsakymų, juos persekios įvairios nelaimės: nedarbas, skurdas, bankrotai, varžytinės, kriminaliniai nusikaltimai, ligos, alkoholizmas, narkomanija, prostitucija, paleistuvystė, karai, atėities, savo artimo, savo šešėlio baimė. Taip yra dėl to, kad žmonės, tarnaudami blogiui, kiekvieną akimirką sukuria vis naują, vis didesnių kan-

čių, vis daugiau aukų reikalaujantį blogį.

Kiekviena visų visuomenės narių nepasmerkta žmogžudystė uždega žalią šviesoforo šviesą atsirasti šimtams naujų žmogžudžių, kurie žudys žmones net dėl degtukų dėžutės, dėl neturėjimo ką veikti...

Visuomenės nepasmerkta melas ir šmeižtas sukelia dar didesnę melą ir šmeižtą, kol jame nepaskęsta patys melagiai ir šmeižikai, nes melu ir šmeižtu apsėta dirva nebrandina javų, iš kurių būtų galima išsikepti duonos.

Visuomenės nepasmerkta svetimturto geismas ir vagystės sukelia dar didesnę geismą ir vagystes, dar daugiau apima žmonių, kol ateina toks momentas, kol dorai dirbti ir kurti nebėra sąlygų, tada valstybė žūsta.

Žmones baudžia jų pačių blogis. Žmogus gali pasirinkti, kam tarnauti: gėriui ar blogiui. Koks pasirinkimas, toks gyvenimas, tokia ir atmintis apie žmogų.

Lietuvos problema yra ne politinė, ne ekonominė, ne kultūrinė, bet moralinė ir apie ją būtina kalbėti, ją spręsti.

Petras MARCINKEVIČIUS

Geros nuotaikos kertelė

M. Gorbačiovas, Dž. Bušas ir F. Miteranas kartą šnekučiavosi apie atlyginimus savo šalyse. Prancūzijos prezidentas kalba:

- Mano darbininkai gauna po du tūkstančius frankų per mėnesį. Tūkstantį skiria butui, maistui, dar kažkam. O kam išleidžia kitą tūkstantį, tai jau ne mano reikalas.

O Dž. Bušas dėsto:

- Mano žmonės kas mėnesį uždirba po du tūkstančius dolerių. Na, suprantama, kur vienas tūkstantis - tai automobilis ir t. t. Dėl antro tūkstantio aš jau nesuku galvos...

Eilė pasisakyti M. Gorbačioviui:

- Pas mus, Tarybų Sąjungoje, kai kurie darbininkai gauna po 500 rublių kas mėnesį. O iš kur maniškiai prisiduria dar pusantro tūkstantio, tai jau jų asmeninis reikalas.

I. D.

PIRMADIENIS, IV.14

LIETUVOS

7.00 "Labas rytas".
8.30 Animac. ser. "Smūgis".
8.55 TV katalogas.
9.05 "Šventadienio mintys".
9.30 "Teleartelė".
10.15 "Atmintis".
10.45 "Po savo stogu".
11.15 Lietuvos radijo ir televizijos publicistinė laida.
16.00 Žinios.
16.05 Programa.
16.10 Mūsų kalba.
16.40 "Krepšinio pasaulyje".
17.10 Animac. f.
17.30 F. "Paslaptingoji sala".
17.55 Programa.
18.00 Žinios.
18.10 Baltarusių programa.
18.25 "Drąsūs, stiprūs, vikrūs".
18.40 Žinios.
18.50 Programa vaikams.
19.30 Country Lietuvoje.
20.00 "01... 02... 03...".
20.30 Panorama.
21.00 F. "Architekto našlė".
22.35 "Kelionė!".
22.45 "Aerodromas".
23.15 Vakarų žinios.
23.25 Sporto studija.

TELE-3

7.55 TV techninė profilaktika.
16.55 Programa.
17.00 Televizijos parduotuvė.
17.30 "Sveikatos apsaugos reforma".
18.00 "POP TV".
19.00 Žinios.
19.15 "Santa Barbara".
20.00 "Žavūs ir drąsūs".
20.30 Drama "Marija la del Barjo".
21.00 "Melrouzas".
22.00 Žinios.
22.15 Sporto naujienos.
22.30 "Detektorius".

23.00 F. "Majamio policija".

LNK TV

7.25 TV programa.
7.30 Ryto ratas.
9.00 Teleparduotuvė.
9.05 "Be namų negerai".
9.50 "Stebuklai".
10.35 Jums panorėjus.
15.20 Programa.
15.25 "Privatus seklys Antinas".
15.50 "...prieštarauk!".
16.50 Taip. Ne.
17.40 Animac. f.
18.05 "Be namų negerai".
18.55 Teleparduotuvė.
19.00 "Stebuklai".
19.55 Telekazino.
20.00 Žinios.
20.25 "Niu Orleansas".
21.30 Abipus sienos.
22.00 Nuo... iki.
22.30 Žinios.
22.45 "Langomanija".

BALTIJOS

8.30-17.50 BBC programa.
17.50 Programa.
18.00 "Taip sukasi pasaulis".
18.45 "Jums panorėjus".
19.00 "Garsių pabėgimų istorijos".
20.00 F. "Meilės istorija".
20.55 "Ekspreso šou".
21.00 F. "Paskutinis autobusas į Vudstoką".
23.00 "Akapulko įlanka".
23.45 "Džentelmenų šou".
0.15-8.30 CNN programa.

ANTRADIENIS, IV.15

LIETUVOS

7.00 "Labas rytas".
8.30 Animac. f.
8.55 "Septynios Kauno die-

nos".

9.30 "01... 02... 03...".
9.50 "Aerodromas".
10.20 F. "Architekto našlė".
16.00 Žinios.
16.05 Programa.
16.10 "Sodų kraite".
16.40 Laida moksleiviams.
17.00 Animac. f.
17.30 F. "Paslaptingoji sala".
17.55 Programa.
18.00 Žinios.
18.10 LKL pusfinalis.
19.45 "TV forumas".
20.20 Loterija "Perlas".
20.30 Panorama.
21.00 F. "Emilė".
21.50 "Ženkliai".
22.20 Dailės žurnalas "Galerija".
22.55 Lietuvos televizijai - 40 metų.
23.15 Vakarų žinios.
23.25 Sporto studija.

TELE-3

7.55 Programa.
8.00 CNN naujienos.
8.30 Televizijos parduotuvė.
8.45 "Santa Barbara".
10.15 "Marija la del Barjo".
10.45 "Kelias į dangų".
17.00 Televizijos parduotuvė.
17.30 "Žvelkime atidžiau".
18.00 Animac. f.
18.30 "Pagaliau skambutis".
19.00 Žinios.
19.15 "Santa Barbara".
20.00 "Žavūs ir drąsūs".
20.30 "Marija la del Barjo".
21.00 Vaid. f. "Volkeris, Tek-saso reindžeris".
22.00 Žinios.
22.15 Sporto naujienos.
22.30 "Karštas trikampis".

23.00 F. "San Francisko gatvės".

LNK TV

7.25 Programa.
7.30 Ryto ratas.
9.00 Teleparduotuvė.
9.05 "Be namų negerai".
9.50 "Stebuklai".
10.35 Jums panorėjus.
15.45 Programa.
15.50 Holivudo žinios.
16.20 "Gero apetito!".
16.50 Audrius Giržadas pristato.
17.40 "Žmogus voras".
18.05 "Be namų negerai".
18.55 Teleparduotuvė.
19.00 "Stebuklai".
19.50 Telekazino.
20.00 Žinios.
20.25 "...prieštarauk!".
21.30 "Lietuvos ryto televizija".
22.00 "X klanas".
22.30 Žinios.
22.45 "Lankos".
23.15 F. "Revanšas".
24.00 Iš pirmų rankų.
0.10 Sutinkant "Kaunas Jazz-97".

BALTIJOS

8.30-17.50 BBC programa.
17.50 Programa.
18.00 "Taip sukasi pasaulis".
18.45 "Jums panorėjus".
19.00 "Tarzanas".
20.00 F. "Meilės istorija".
20.55 "Ekspreso šou".
21.00 F. "Gyvenimas ties riba".
22.40 F. "Garsių pabėgimų istorijos".
23.30 NBA apžvalga.
24.00-8.30 CNN programa.

TREČIADIENIS, IV.16

LIETUVOS

7.00 "Labas rytas".
8.30 Animac. f.
8.55 TV katalogas.
9.05 TV forumas.
9.40 "Ženkliai".
10.10 Dailės žurnalas "Galerija".
10.45 "Muzikos istorijos".
11.30 F. "Emilė".
16.00 Žinios.
16.05 Programa.
16.10 "Šarka".
16.40 Viešnage Sedoje.
17.15 Animac. f.
17.30 F. "Paslaptingoji sala".
17.55 Programa.
18.00 Žinios.
18.10 Gyvoji prancūzų kalba.
18.40 Žinios.
18.50 Programa vaikams.
19.15 Lietuvos televizijai - 40 metų.
19.45 "Mano namas".
20.00 "Milijonierius".
20.20 Loterija "Perlas".
20.30 Panorama.
21.00 "Nakviša".
21.50 Vaid. f. "Terasa".
23.15 Vakarų žinios.
23.25 Sporto studija.
23.30 Vaid. f. tęsinys.

TELE-3

7.55 Programa.
8.00 CNN naujienos.
8.30 Televizijos parduotuvė.
8.45 "Santa Barbara".
9.30 "Marija la del Barjo".
16.55 Programa.
17.00 Televizijos parduotuvė.
17.35 "Stilius".
18.00 "Autanjanas grįžta".
18.30 "Pagaliau skambutis".

19.00 Žinios.
19.15 "Santa Barbara".
20.00 "Žavūs ir drąsūs".
20.30 "Marija la del Barjo".
21.00 "VR. 5".
22.00 Žinios.
22.15 Sporto naujienos.
22.30 "Statyba".
23.00 "Ugnis".

LNK TV

7.25 TV programa.
7.30 "Ryto ratas".
9.00 Teleparduotuvė.
9.05 Jums panorėjus.
15.45 Programa.
15.50 Holivudo žinios.
16.20 "Šou bulvaras".
16.50 "Dar ne vakaras".
17.40 "Žmogus voras".
17.55 LKL čempionato pusfinalių varžybos.
19.45 TV parduotuvė.
19.50 Telekazino.
20.00 Žinios.
20.25 Audrius Giržadas pristato.
21.30 "Taranas".
22.30 Žinios.
22.45 "Holivudo žinios".
23.15 F. "Revanšas".
24.00 Iš pirmų rankų.

BALTIJOS

8.30-17.50 BBC programa.
17.50 Programa.
18.00 "Taip sukasi pasaulis".
18.45 "Jums panorėjus".
19.00 Kupiškio TV studijos programa.
20.00 F. "Meilės istorija".
20.55 "Ekspreso šou".
21.00 "Bėglys tarp mūsų".
22.55 "Tarzanas".
23.40 NBA. Žvilgsnis iš arčiau!
0.10-8.30 CNN programa.

Redaktorius
Algirdas PETRULIS

"Atgaivos" laikraščio redakcija
Vytauto g. 2, 4880 Kupiškis.
Tel. 51259

Redakcijos kolegija:

Algirdas Gasiūnas, Aldona Klimavičienė,
Alė Markevičiūtė, Algirdas Petrusis,
Danutė Satkevičienė, Rima Šikšnienė.

Steigėjai ir leidėjai -

Tėvynės sąjungos (Lietuvos konservatorių), Lietuvos krikščionių demokratų partijos,
Lietuvos politinių kalinių ir tremtinių sąjungos, Lietuvos tautininkų sąjungos
Lietuvos šaulių sąjungos Panevėžio rinktinės Kupiškio S. Lozonaičio kuopa
SL 2062. Užsakymo Nr. 835. Spausdino UAB "Panevėžio litografija". Beržų g. 52, 5319 Panevėžys

Kupiškio
rajono
skyriai